

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ nr 2 w KOŻUCHOWIE

WSTĘP

"W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich"

Jan Paweł II (przemówienie w UNESCO 1980r.)

Program ten został przygotowany z uwzględnieniem zasad pedagogiki oraz przepisów prawa, a także zobowiązań wynikających z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Deklaracji Praw Dziecka ONZ oraz Konwencji o Prawach Dziecka.

Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, by uczeń akceptował siebie i był otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Szkoła wspiera swoich wychowanków w kształtowaniu postaw i światopoglądu zgodnego z pozytywnymi wzorcami domu rodzinnego, uczy ich dokonywania właściwych, dojrzałych wyborów, reagowania w zetknięciu się ze złem oraz umiejętności szukania pomocy. Wraz

z całym zespołem wychowawczym i wszystkimi nauczycielami przykładamy ogromną wagę do wszystkich działań wychowawczych szkoły.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny stanowi integralną część procesu edukacyjnego szkoły. Jego główne cele i zadania zostały opracowane z wykorzystaniem danych z raportu dotyczącego stanu bezpieczeństwa i rodzajów zagrożeń występujących w Szkole Podstawowej nr 2 w Kozuchowie. Wykorzystano w nim wnioski zarówno z badań zewnętrznych przeprowadzonych przez pracowników Kuratorium Oświaty, dane pozyskane z Policji oraz wnioski z diagnoz przeprowadzonych wewnątrz szkoły. Istotne przy jego tworzeniu były także założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 – 2020.

Wyniki badań ankietowych kierowanych do uczniów i ich rodziców, dane dotyczące uczniów, zagrożeń środowiska lokalnego oraz wnioski z ewaluacji wewnętrznej posłużyły do ustalenia aktualnych czynników ryzyka i czynników chroniących, które stanowiły bazę do konstruowania programu wychowawczo-profilaktycznego. Uwzględnia on działania, które będą sprzyjały pozytywnemu rozwojowi wychowanków i oddziaływania profilaktyczne obejmujące uczniów, rodziców i pracowników szkoły adekwatne do potrzeb dzieci w zakresie zapobiegania zachowaniom niepożądanym.

Realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma być procesem wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, intelektualnej, społecznej i duchowej. W efekcie pragniemy doprowadzić do wszechstronnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dają osobiste wsparcie.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu. Istotnym założeniem w naszych działaniach wychowawczych jest integralne podejście do wychowanka, uwzględniające wszystkie sfery funkcjonowania człowieka.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny naszej szkoły zakłada pracę wychowawczą ukierunkowaną na następujące wartości:

- uczciwość i prawdomówność,
- wartość wykształcenia i nauki,
- szacunek do drugiego człowieka,
- poczucie własnej wartości.

Ważnym elementem w naszych działaniach będzie wychowanie do życia w społeczeństwie, rodzinie, a także wychowanie w poczuciu tożsamości narodowej, w szacunku dla tradycji, naszej kultury i kultury innych narodów. Naszym celem jest kontynuacja prowadzonych już działań w tych przestrzeniach, a także odwoływanie się do wyżej wymienionych wartości

w każdej sytuacji, w której znajdują się uczniowie. *Szczegółowe działania bazować będą na corocznie wytyczanych przez MEN, głównych kierunkach polityki oświatowej państwa.*

WIZJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ nr 2w KOŻUCHOWIE

Celem naszym jest wychowanie dziecka kompetentnego intelektualnie, dążącego do samorozwoju, świadomego swojej przynależności narodowej, szanującego każdego człowieka i otaczający go świat, dostrzegającego walory różnych dziedzin sztuki, dbającego o zdrowie własne i innych.

MISJA

- Szkoła zapewnia rozwój intelektualny.
- Umożliwia lepsze poznanie samego siebie i świadome rozpoznawanie własnych zdolności i ograniczeń.
- Rozbudza zdolności twórcze i wyobraźnię.
- Kształtuje umiejętność właściwego porozumiewania się z innymi ludźmi oraz uwrażliwia na ich potrzeby.
- Przygotowuje uczniów do pełnienia różnych ról poprzez szacunek dla wspólnego dobra, poznawanie tradycji narodowych i dziedzictwa kulturowego Polski, kształtowanie postaw patriotycznych oraz otwarcie na uniwersalne wartości.
- Umożliwia przygotowanie do uczenia się jako procesu trwającego całe życie.
- Kształci i wspiera rozwój dziecka obejmujący jego uczucia, sferę duchową, sprawność fizyczną, dbałość o zdrowie, a także przygotowanie do życia w zgodzie z ludźmi, przyrodą i samym sobą.

OCZEKIWANE CECHY ABSOLWENTA SZKOŁY

- Kulturalny, prawdomówny,
- Obowiązkowy, sumienny, punktualny,
- Odpowiedzialny, samodzielny,

- Wrażliwy na piękno świata,
- Uczciwy, sprawiedliwy, zaangażowany w pracę,
- Komunikatywny i otwarty,
- Dostrzegający potrzeby innych ludzi,
- Przestrzegający zasad moralnych,
- Osiągający zadawalające wyniki w nauce,
- Zainteresowany nauką, poszerzaniem wiedzy, ciekawy świata,
- Posiadający elementarną znajomość obsługi komputera,
- Dbający o zdrowie własne i innych, unikający zagrożeń

Strategie działań wychowawczych

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec uczniów obejmuje wszelkie działania wychowawcze, profilaktyczne, edukację prozdrowotną i jest realizowana przez wszystkich pracowników szkoły. Podmiotem działań w ramach strategii są uczniowie.

Punktem wyjścia podczas zespołowej pracy nauczycieli nad programem stało się założenie, iż głównymi obszarami działań wychowawczych w naszej szkole są przestrzeń nauki i życia społecznego, przestrzeń bezpieczeństwa i przestrzeń wartości.

"Słowa uczą, ale to przykłady pociągają" - będziemy dla uczniów przewodnikami po świecie wartości tylko wtedy, gdy sami będziemy autentycznie nimi żyć. Mając tę maksymę na względzie, a także uwzględniając dane z ewaluacji wewnętrznej w zakresie diagnozy postaw etycznych i wybranych wartości, którymi kierują się w swoim postępowaniu uczniowie, postawiono w niniejszym programie przed wychowawcami w naszej szkole następujące zadania do pracy z podopiecznymi:

- Wzmacniać uczciwość i prawdomówność. Świat, w którym żyjemy, w szczególności media, nie zawsze kierują się zasadami prawdomówności tylko interesu, często manipulują odbiorcami. Szkoła powinna ukazać uczniom negatywne konsekwencje mówienia nieprawdy (kłamstwo - oszustwo jest wykroczeniem przeciw prawu; sprawia, że tracimy wiarygodność i ludzie nie obdarzą nas zaufaniem, oszukując, niszczymy nasze relacje z najbliższymi w rodzinie i z przyjaciółmi), nagradzać prostolinijność, szczerłość, uczciwość-przyznanie się do winy. W starszych klasach uczyć dzieci jak się bronić przed manipulacją w środkach masowego przekazu, pokazać jak funkcjonują media.
- Uczniowie rozumieją czym jest poszanowanie godności drugiego człowieka lecz wielu z nich nie potrafi odnosić się z szacunkiem do kolegów i koleżanek a nawet pracowników szkoły, nie przestrzega obowiązujących zasad dobrego zachowania i norm kultury. Należy kontynuować inicjatywy wychowawcze nastawione na wzmocnienie kompetencji społecznych naszych uczniów. Istotne jest wypracowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych, ograniczenie agresji słownej i fizycznej. Należy wzmacniać poczucie własnej wartości uczniów, ponieważ człowiek, który nie widzi własnej wartości często ma problem z okazywaniem szacunku innym.
- Ukazywać dzieciom wartość wykształcenia i nauki. Wzbudzać u uczniów

zainteresowanie otaczającym światem, ukazywać im perspektywy rozwoju zdolności i zainteresowań, przedstawiać im cele, które mogą osiągnąć dzięki zdobytemu wykształceniu, pokazywać im różne dziedziny nauki, techniki w atrakcyjny sposób np. przez organizowanie zajęć w terenie, wycieczek przedmiotowych i turystyczno-krajoznawczych. Umożliwiać uczniom czynne uczestniczenie w kulturze (muzea, wystawy okresowe, koncerty, wydarzenia artystyczne) oraz stwarzać im warunki do prezentacji własnej twórczości.

ZAŁOŻENIA PODSTAWOWE

Formowanie uczciwego i wrażliwego człowieka umięjącego żyć z innymi i dla innych.

- I. Rozwój osobowy; uczniowie świadomi swoich mocnych i słabych stron podejmują pracę nad własnym rozwojem.
- II. Życie w zgodzie z innymi; uczniowie znają i kierują się na co dzień obowiązującymi zasadami życia społecznego i obywatelskiego w szkole i poza nią.
- III. Działanie dla dobra innych; uczniowie angażują się w prace na rzecz innych osób, działają dla dobra wspólnego.

ZASADY KARDYNALNE I OPERACYJNE

Gotowość do rozwoju (intelektualnego i społecznego)

1. Jestem uczniem Szkoły Podstawowej nr 2 w Kożuchowie, a więc biorę aktywny udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, zdobywając wiedzę i umiejętności, rozwijam własne uzdolnienia i talenty.
2. Uczenie się to trudna praca, dlatego systematycznie wykonuję powierzone mi zadania i wywiązuję się z obowiązków szkolnych: zawsze odrabiam zadania domowe, przychodzę punktualnie na zajęcia, przynoszę potrzebne materiały.
3. Cieszę się ze swoich sukcesów, dlatego staram się na nie samodzielnie zapracować, doceniam także osiągnięcia innych.
4. Pracownicy szkoły dbają o mój rozwój i bezpieczeństwo, dlatego zwracam się do nich z szacunkiem i uprzejmie (dbam o kulturę słowa, stosuję formy grzecznościowe – proszę, dziękuję, przepraszam, dzień dobry, do widzenia, dbam o właściwy wygląd, noszę mundurek, mam strój na zajęcia sportowe i uroczystości).
5. Dbam o swoje zdrowie, dlatego opieram się wpływom kolegów, reklam i panującej modzie, wybieram zdrowy styl życia, jem zdrowe produkty, spędzam czas aktywnie i na sportowo.

Poszanowanie praw

1. W szkole spotykamy wiele różnych osób, każda ma takie same prawa jak ja, zatem z równym szacunkiem i życzliwością odnoszę się do każdego człowieka, szanuję poglądy odmienne od moich i oczekuję szacunku od innych.
2. Lekcje to czas nauki, zatem pracuję na nich aktywnie i daję możliwość rozwoju innym.
3. W szkole wszyscy korzystamy z pomieszczeń i znajdujących się tam sprzętów oraz pomocy naukowych, które mają służyć także innym, dlatego dbam o nie, zachowuję porządek i czystość w swoim otoczeniu.
4. Jeżeli obrażę kogoś, zniszczę, uszkodzę coś, zawsze przeproszę i naprawię wyrządzoną krzywdę.

Wychowanie poprzez doświadczanie wartości

1. Jestem członkiem rodziny, moi rodzice wspierają mnie w rozwoju, więc staram się być dla nich dobry i być im posłuszny.
2. Szkoła jest miejscem wspólnej nauki i zabawy z kolegami i przyjaciółmi, zatem pracuję nad sobą, by stawać się jak najlepszym kolegą i przyjacielem.
3. Jestem Polakiem, więc poznaję kulturę mojej ojczyzny, szanuję symbole narodowe, zapoznaję się z historią mojej miejscowości, jej zabytkami oraz kultywowaną tu tradycją.
4. Wokół nas są ludzie chorzy, słabi, wymagający wsparcia, dlatego dostrzegam ich potrzeby i pomagam, gdy wymaga tego sytuacja.
5. Żyjemy we wspólnym środowisku, z którego korzystają i korzystać będą inni ludzie – dlatego uczę się, jak chronić przyrodę i dbam o nią.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- I. Rozwój osobowy; uczeń świadomy swoich mocnych i słabych stron podejmuje pracę nad własnym rozwojem.
 1. Odkrywa własne możliwości, predyspozycje, talenty, twórczo je wykorzystuje.
 2. Rozwija indywidualne zdolności.
 3. Nabywa umiejętność samodzielnego myślenia i sprawnego działania.
 4. Poznając siebie, dokonuje samooceny, wierzy we własne możliwości i dąży do samodzielności.
 5. Wykorzystuje swoje talenty i możliwości, biorąc udział w różnorodnych konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
 6. Nosi obowiązujący w szkole ubiór:
 - Strój galowy: (uroczystości szkolne, państwowe) biała koszula, bluzka, granatowa lub czarna spódnica, sukienka, spodnie, w takim samym kolorze bluza, sweter, kamizelka lub marynarka.

- Strój codzienny: jednolity strój wg ustalonego wzoru, tenisówki na zmianę, w szkole nie należy nosić biżuterii, długie włosy powinny być związane lub upięte.
 - Strój sportowy: biała bawełniana koszulka z krótkim rękawem, czarne lub granatowe spodenki, białe skarpetki, tenisówki, halówki, dres sportowy.
 - Zabronione jest farbowanie, kolorowanie włosów, wymyślne strzyżenie, malowanie paznokci, makijaż, tatuaże, strój odsłaniający brzuch, dekolt.
7. Potrafi określić i nazwać doznawane uczucia, stany psychiczne, radzi sobie ze stresem
 8. Zna zagrożenia związane z nałogami i uzależnieniem od środków psychoaktywnych.
 9. Wie, jak unikać zagrożeń, potrafi właściwie, bezpiecznie zachować się w różnych sytuacjach, *w tym w cyberprzestrzeni*.
 10. Nabywa nawyki związane z aktywnością fizyczną i zdrowym trybem życia.
 11. Potrafi czerpać z różnorodnych źródeł informacji, z rozwagą korzysta z elektronicznych nośników informacji.
 1. Planuje swoje działania, a następnie konsekwentnie je realizuje, jest odpowiedzialny za własne czyny.
 12. Bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym.
- II. Życie w zgodzie z innymi; uczeń zna i kieruje się na co dzień obowiązującymi zasadami życia społecznego i obywatelskiego w szkole i poza nią.
1. Poznaje własne prawa i obowiązki.
 2. Przestrzega normy społeczne obowiązujące w szkole.
 3. Zna i kultywuje wartości ogólnoludzkie i chrześcijańskie (rozdziela pojęcie zła i dobra).
 4. Zna i stosuje zasady dobrego wychowania.
 5. Okazuje postawę akceptacji dla drugiego człowieka i jego poglądów.
 6. Unika wszelkiego rodzaju przemocy i agresji.
 7. Zgodnie współdziała w grupie klasowej i szkolnej.
 8. Potrafi rozwiązywać konflikty.
 9. Jest aktywny, realizuje się poprzez twórcze działanie.
 10. Szanuje wyposażenie szkoły i przedmioty należące do innych osób, a także ich pracę.
- III. Działanie dla dobra innych; uczeń angażuje się w prace na rzecz innych osób, działa dla dobra wspólnego.
1. Dbą o dobre imię i honor szkoły.
 2. Aktywnie pracuje w organizacjach działających dla dobra społeczności szkolnej, podejmuje zadania samorządowe.
 3. Udziela się w grupach, kołach zainteresowań, przygotowujących do konkursów.
 4. Przygotowuje się do wypełniania obowiązków rodzinnych.

5. Dostrzega potrzeby innych ludzi, podejmuje działania pomocowe, charytatywne, udziela się jako wolontariusz.
6. Dokonuje wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi.
7. Podejmuje działania integrujące zespół klasowy, dbając o pozytywny klimat emocjonalny w grupie.
8. Poznaje środowisko lokalne, kraj i świat.
9. Okazuje szacunek dla tradycji i historii narodowej oraz symboli narodowych.
10. Poprawnie posługuje się językiem ojczystym.
11. Rozwija postawę patriotyzmu, szanuje polskie i regionalne dziedzictwo kulturowe przy jednoczesnym otwarciu na wartości kulturowe Europy i świata.
12. Godnie reprezentuje szkołę w środowisku lokalnym.
13. Nabywa świadomość ekologiczną.
14. Przyjmuje właściwe postawy wobec problemów ochrony środowiska.
15. Umiejętnie i bezpiecznie korzysta z dóbr przyrody jako dobra wspólnego.

Strategie działań profilaktycznych

Profilaktyka szkolna to przeciwdziałanie zagrożeniom, działania mające na celu zapobieganie niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się uczniów. Obejmuje eliminowanie czynników zachowań ryzykownych oraz wzmacnianie działań chroniących przed niepożądanymi zjawiskami. Ma szczególne znaczenie wśród młodych ludzi, u których rozwija się ustalanie hierarchii wartości, kształtują się relacje z innymi ludźmi, buduje się poczucie pewności siebie.

Celem profilaktyki szkolnej jest ochrona ucznia przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określanych jako zachowania ryzykowne.

W szkole realizowana będzie profilaktyka uniwersalna skierowana do wszystkich uczniów, całej społeczności szkolnej bez względu na stopień ryzyka. Podejmowane działania skupią się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. W dużej mierze działania profilaktyczne skupiają się na tworzeniu wspierającego, przyjaznego klimatu szkoły, który pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne i poczucie wartości, motywację do osiągnięć zarówno uczniów jak i nauczycieli. Działania te umożliwiają także czynny udział rodziców w życiu szkoły.

Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji.

Zadaniem szkolnej profilaktyki będzie reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych przez uczniów (profilaktyka selektywna), poprzez

odwołanie się do specjalistycznej pomocy pomoc w organizacji pierwszego kontaktu ze specjalistą, nawiązanie kontaktu z rodzicami, motywowanie do podjęcia leczenia i terapii.

Działania chroniące będą realizowane poprzez stosowanie trzech strategii profilaktycznych:

- strategię informacyjną - dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów. U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, zwłaszcza młodzi, zachowują się ryzykownie, ponieważ zbyt mało wiedzą o mechanizmach i następstwach takich zachowań. W związku z tym dostarczenie informacji o skutkach palenia tytoniu, picia alkoholu lub odurzania się narkotykami ma spowodować zmianę postaw i w konsekwencji niepodjęcie zachowań ryzykownych.
- strategię edukacyjną, która ma pomóc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia itp.). U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, nawet dysponujący odpowiednią wiedzą, podejmują zachowania ryzykowne z powodu braku umiejętności niezbędnych w życiu społecznym. Te deficyty uniemożliwiają budowanie głębszych, satysfakcjonujących związków z ludźmi, uniemożliwiają odnoszenie sukcesów (także zawodowych).
- strategię działań alternatywnych czyli pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb psychologicznych (np. sukcesu, przynależności) oraz osiągnięcie satysfakcji życiowej przez ułatwianie angażowania się w działalność akceptowaną społecznie (artystyczną, społeczną, sportową). U podstaw tej strategii leży założenie, że wielu ludzi podejmuje zachowania ryzykowne ze względu na brak możliwości rozwoju zainteresowań i osiągnięcia sukcesów „pozytywnych”. Dotyczy to zwłaszcza dzieci i młodzieży zaniebanej wychowawczo.

Zasady realizacji Programu Profilaktyki

Przygotowany program traktowany jest jako element składowy Programu Wychowania realizowanego w szkole, którego celem jest kształtowanie osobowości uczniów i wspieranie ich rozwoju. Są to działania zmierzające do zwiększenia szeroko rozumianego bezpieczeństwa uczniów. Profilaktyka uzupełnia wychowanie, nie zastępuje go.

Realizacja zadań z zakresu profilaktyki ma na celu wyposażenie uczniów w kompetencje, które sprawią, że poradzą sobie z rozwiązywaniem problemów, trafnie wybierać będą to, co służy ich zdrowiu fizycznemu i psychicznemu, naberą umiejętności współżycia z ludźmi. Ma wpłynąć na zmianę niezadowolających zachowań uczniów i przeciwdziałać im. Proponowany program jest integralną częścią procesu edukacji, który zakłada wspomaganie, kształtowanie właściwych postaw, zapobieganie i korygowanie. Podejmowane na terenie szkoły przedsięwzięcia profilaktyczne powiązane będą z całokształtem jej działalności wychowawczej. Zakładamy współpracę wszystkich pracowników szkoły: nauczycieli, wychowawców i rodziców w świadomym i konsekwentnym eliminowaniu zagrożeń.

Powołany przez dyrektora zespół dokonał diagnozy zagrożeń występujących w Szkole Podstawowej nr 2. W sporządzonym raporcie z badań wskazano niebezpieczeństwa - czynniki ryzyka i czynniki chroniące. Wyniki są następujące:

Czynniki chroniące

- Szkoła dba o bezpieczeństwo uczniów, realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska.
- Uczniowie lubią swoją szkołę, dobrze się tu czują.
- Szkoła na poziomie wysokim wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
- Szkoła zapewnia uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.
- W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia.
- W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole odpowiada ich potrzebom.
- Szkoła jest mała, panuje tu dobra, przyjazna, pełna zaufania atmosfera.
- Uczniowie rozpoznawani są w szkole z imienia i nazwiska – brak anonimowości.
- Jednozmianowość w szkole.
- Wychowawcy odpowiednio reagują na niewłaściwe zachowania podopiecznych. Uczeń może liczyć na pomoc kadry pedagogicznej, personelu szkoły.
- Uczniowie mają zapewnioną opiekę w świetlicy szkolnej.
- Udzielane jest wsparcie potrzebującym rodzinom.
- Wszyscy uczniowie uczestniczą w praktykach i uroczystościach religijnych.
- Uczniowie biorą udział w rozwijających zajęciach pozalekcyjnych,
- Potrzebujący uczniowie uczestniczą w dodatkowych zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych.

Czynniki ryzyka

- Występowanie zachowań negatywnych, zachowań z przejawami agresji (bójki, zaczepki słowne, fizyczne, wyzwiska, wulgaryzmy).
- Braki w dobrym zachowaniu. W ocenie nauczycieli wśród niepożądanych zachowań występują: spóźnianie się na lekcje, wychodzenie bez pozwolenia z ławki, uprzejmie rozmowy podczas trwania lekcji, złośliwie komentarze wypowiedzi kolegów lub nauczycieli.
- Niedostateczna wiedza uczniów na temat współczesnych zagrożeń. Lekceważenie niebezpieczeństw związanych z cyberprzemocą.
- Duża grupa dzieci otyłością, nadwagą i tendencją do nadwagi.
- Preferowanie niezdrowego jedzenia.
- Duża grupa uczniów z wadami postawy.
- Tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu (pierwszy kontakt z alkoholem podczas uroczystości rodzinnych).

- Palenie papierosów, picie alkoholu (próby).
- Jednostkowy kontakt z narkotykami.
- Funkcjonowanie w środowisku z łatwym dostępem do dopalaczy, papierosów, alkoholu.
- Życie w środowisku , w którym zauważalne są akty chuligańskie

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące aktualizowane są na podstawie corocznej diagnozy w środowisku szkolnym (przedstawione w corocznych załącznikach) z uwzględnieniem aktualnych potrzeb i problemów.

Nasi uczniowie żyją w środowisku, w którym dostępne są narkotyki i dopalacze. Są narażeni na kontakt z nieletnimi, którzy byli w posiadaniu środków psychoaktywnych lub młodzieżą, która dopuszcza się rozboju, kradzieży. Mogą w środowisku lokalnym zetknąć się z efektami wybryków chuligańskich. Uczniowie mają negatywny wzorzec – przypadki zażywania narkotyków przez gimnazjalistów. Wyniki ankiet wskazały, że nieliczni uczniowie szkoły znaleźli się w już sytuacjach ryzykownych. Mieli kontakt z alkoholem, papierosami, dopalaczami, narkotykami. Niektórzy przyznali, że stosowali przemoc w sieci lub są jej ofiarami. Są to zjawiska jednostkowe, ale miały już miejsce. Uczniowie nadal używają wulgaryzmów, obrażają się werbalnie.

Zadaniem szkoły jest takie oddziaływanie na wychowanków, by moment inicjacji z zagrażającymi im substancjami oddalić w czasie maksymalnie, a dodatkowo wyposażyć ich w wiedzę, która pozwoli ocenić skutki takich praktyk oraz zapewnić maksymalne poczucie bezpieczeństwa.

Główne cele programu profilaktyki

- Wspieranie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi rozwojowi.
- Promocja zdrowego, bezpiecznego i kulturalnego stylu życia.
- Zapobieganie przemocy, agresji, uzależnieniom.

Cele szczegółowe

1. Rozwijanie u uczniów umiejętności porozumiewania się w grupie rówieśniczej, tworzenie pozytywnych relacji interpersonalnych i przyjaznego klimatu społecznego w szkole.(sfera społeczna)
2. Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, dostrzeganie mocnych stron, rozwijanie poczucia własnej wartości. (sfera psychiczna, duchowa)
3. Kształcenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Wyposażenie ucznia w umiejętność szukania pomocy.(sfera psychiczna, społeczna, duchowa)
4. Prowadzenie edukacji informacyjnej dotyczącej problemów przemocy, agresji, nietolerancji. Przeciwdziałanie agresji i przemocy ze strony rówieśników.(sfera intelektualna, społeczna)

5. Promowanie zdrowego trybu życia, dostarczenie wiedzy na temat wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Zachęcanie do aktywnych form spędzania czasu.
6. Poznanie zagrożeń związanych z papierosami, e-papierosami, alkoholem, środkami psychoaktywnymi – narkotykami, dopalaczami.(sfera intelektualna, społeczna)
7. Opóźnianie wieku inicjacji alkoholowej, nikotynowej, narkotykowej.(sfera psychiczna, społeczna)
8. Zapobieganie zaistnieniu zjawisk patologicznych związanych z używaniem wszelkich substancji psychoaktywnych: narkotyków, nikotyny, alkoholu, dopalaczy i in..(sfera psychiczna, społeczna)
9. Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, wśród nowych mediów oraz przeciwdziałanie zjawisku cyberprzemocy. (sfera intelektualna, społeczna)
10. Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w szkole poprzez zaangażowanie pracowników szkoły, uczniów i rodziców w organizację pracy szkoły i współpracę z organizacjami młodzieżowymi oraz przedstawicielami środowiska lokalnego.(sfera społeczna)
11. Kształtowanie właściwej postawy ucznia - kultura osobista na co dzień.(sfera społeczna, duchowa)

Rekomendacje do działań wychowawczo-profilaktycznych

1. Kontynuować zaplanowane działania w klasach dające uczniom wysokie poczucie bezpieczeństwa w zespole.
2. Reagować w każdej sytuacji, w której uczeń zgłasza, że był przezywany, bity lub odzywano się do niego używając wulgaryzmów.
3. Pracować nad integracją zespołów klasowych. Nadal pożądana poprawa relacji interpersonalnych między uczniami w klasach.
4. Podnieść poziom świadomości uczniów w zakresie edukacji antydyskryminacyjnej.
5. Inicjować wspólne zajęcia, projekty, zadania mobilizujące do pracy w zespołach.
6. Pracować nad kulturą języka uczniów komunikujących się w sytuacjach szkolnych.
7. Uwzględnić w działaniach wychowawczych konsekwencje za używanie wulgaryzmów, wyzwisk.
8. Przeprowadzić zaplanowane działania związane z podnoszeniem kultury bycia uczniów: Dzień Życzliwości, konkurs savuar vivre.
9. Konsekwentnie stosować sankcje wobec uczniów, którzy biją innych. Agresorów uczyć zachowań , które zmniejszają u nich poziom złości.
10. Zaplanować na godziny wychowawcze zajęcia poświęcone nauce konstruktywnego rozwiązywania problemów w spornych sytuacjach.
11. Przeprowadzić zajęcia profilaktyczne dot. zagrożeń związanych z paleniem papierosów.
12. Zorganizować spotkanie z terapeutą uzależnień – zapoznać uczniów z zagrożeniami związanymi z dopalaczami, narkotykami, alkoholem.
13. Zapoznać rodziców ze skutkami działań alkoholu na rozwijający się młody organizm.
14. Przeprowadzić w szkole akcję na niepalenie wśród dzieci i dorosłych.

15. Zapoznać uczniów ze skutkami działań papierosów na rozwijający się młody organizm.
16. Sprawdzić na zajęciach informatyki praktycznie umiejętności uczniów dotyczące zabezpieczania własnej prywatności w sieci, przypominać zasady bezpieczeństwa w sieci.
17. Przeprowadzić zajęcia na temat zjawiska cyberprzemocy, co to jest, gdzie i jak szukać pomocy, gdy jest się ofiarą cyberprzemocy.
18. Na zebraniach z rodzicami zapoznać ze stronami, fundacjami oferującymi pomoc, wiedzę w sytuacjach zagrożenia cyberprzemocą.
19. Przeprowadzić zajęcia dla uczniów na temat: Bezpiecznie z Internetem z wykorzystaniem kursów e-learningowych: „Poznaj bezpieczny Internet”, „Bezpieczna przygoda z komputerem”, materiałów edukacyjnych „3...2...1...Szkoła Bezpiecznego Internetu”, udostępnianych na stronie edu.fdn.pl, edukacja.fdn.pl
20. Polecać uczniom korzystanie biblioteki szkolnej. ze stron sieciaki.pl, dzieckowsieci.pl, fdn.pl, dbi.pl w
21. Egzekwować zasady korzystania z internetu i telefonów w szkole.
22. Organizować zajęcia ruchowe i sportowe ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z zaburzoną wagą.
23. Dbać o prawidłowe nawyki żywieniowe –organizować akcje, pokazy preferujące zdrową żywność.
24. *Cele i rekomendacje aktualizowane na podstawie corocznej analizy czynników ryzyka i czynników chroniących (w załącznikach).*

Zadania pracowników szkoły

Dyrektor szkoły

1. Realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły Podstawowej nr 2 w Koźuchowie
2. Monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych
3. Na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii.
4. Podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem wszelkich praw zarówno uczniów, jak i ich rodziców.

Nauczyciele i wychowawcy klas

1. Realizują działania zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.
2. Wychowawcy przygotowują klasowe programy wychowawczo-profilaktyczne w oparciu o założenia Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego z uwzględnieniem potrzeb grupy wychowanków i zaistniałych w ich zespole czynników chroniących i czynników ryzyka.
3. Na bieżąco prowadzą ewaluację skuteczności prowadzonych działań.
4. Prowadzą edukację włączającą.
5. Systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych.

6. Realizują zagadnienia dotyczące wychowania do wartości w ramach nauczanych przedmiotów.
7. Wspierają dzieci i młodzież zagrożone uzależnieniem, rozwijają ich poczucie własnej wartości oraz motywują do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajającej ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijającej zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.
8. Uczestniczą w WDN oraz kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.
9. Wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami, informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia.
10. Wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy, sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych.
11. Wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym, szkolną pielęgniarką w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

Pedagog szkolny

1. Zapewnia pomoc pedagogiczną młodzieży zagrożonej uzależnieniem na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo pedagogiczne dla uczniów podejmującym zachowania ryzykowne.
2. Prowadzi indywidualne konsultacje dla uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczące minimalizowania skutków zachowań ryzykownych młodzieży.
3. Rozpoznaje i diagnozuje zagrożenia związane z uzależnieniem (ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli, obserwacje diagnozujące, rozmowy kierowane, indywidualne rozmowy z uczniami, konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły).
4. Prowadzi działalność informacyjną, która obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły informacji na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie jest zagrożeniem dla zdrowia i życia uczniów.
5. Udostępnia młodzieży, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii.
6. Dostarcza osobom zainteresowanym informacji na temat dostępnych form pomocy (placówki i organizacje wspierające dziecko i rodzinę, placówki świadczące pomoc społeczną rodzinie, punkty konsultacyjne dla osób z problemem uzależnienia, placówki leczenia uzależnień, organizacje pozarządowe służące pomocą rodzinie, inne) młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej.
7. Współpracuje z terapeutami, specjalistami, i wychowawcami klas, organizuje zajęcia profilaktyczne, integracyjne, rozwijania poczucia własnej wartości,

motywowania do podejmowania właściwych decyzji, różnych form aktywności, rozwijania zainteresowań i umiejętności psychospołecznych.

8. Współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko, rodzinę i szkołę w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży.
9. Organizuje i uczestniczy w WDN oraz w warsztatach, szkoleniach, kursach organizowanych przez placówki zajmujące się tą działalnością.
10. Współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły we wszystkich działaniach mających na celu redukcję zachowań ryzykownych młodzieży, w sytuacjach wymagających interwencji lub w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy uczniowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej.

Pielęgniarka szkolna

1. Udziela pierwszej pomocy przed medycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji; określa stan, w jakim on się znajduje.
2. Wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia.
3. Powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających lub stał się ofiarą pobicia.
4. Współpracuje z pedagogiem szkolnym w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

Pracownicy administracji i obsługi szkoły

1. Uczestniczą w organizowanych w szkole szkoleniach z funkcjonariuszami Policji na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie szkoły (podejrzanie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy).
2. Informują dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdej zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji pracownika szkoły.

Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych, zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych

1. Włączanie rodziców do akcji, programów, uroczystości promujących zdrowy styl życia.
2. Szkolenia dla rodziców w ramach profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych oraz odpowiedzialności nieletnich za popełnianie czynów niezgodnych z prawem prowadzone przez specjalistów z zakresu profilaktyki, psychoterapeutów, funkcjonariuszy Policji.

3. Spotkania rodziców z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, zapoznanie z diagnozą problemów uzależnień, przekazywanie ulotek informacyjnych, indywidualne wskazówki, porady.
4. Rozmowy interwencyjne w przypadku pojawienia się problemów związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych, ich posiadaniem i rozprowadzaniem, organizowanie opieki, informowanie o specjalistycznej pomocy, podejmowanie stosownych działań.
5. Publikowanie na stronie internetowej materiałów informacyjnych dla rodziców, a także na tablicy informacyjnej.
6. Udział rodziców w wycieczkach i imprezach kulturalnych, działaniach gospodarczych, balach, zabawach, dyskotekach szkolnych, spotkaniach z kadrami pedagogicznymi, prelekcjach, warsztatach.

Realizacja założeń programu wychowania i działań z zakresu profilaktyki odbywa się podczas:

- o godzin lekcyjnych, wykorzystanie treści o znaczeniu wychowawczo- profilaktycznym zawartych w programie nauczanego przedmiotu,
- o godzin do dyspozycji wychowawcy klasy,
- o uroczystych akademii, apeli,
- o pogadanek, wykładów, prelekcji, zajęć tematycznych, warsztatów, prezentacji multimedialnych, projekcji filmów profilaktycznych, przedstawień teatralnych, spektakli profilaktycznych,
- o spotkań ze specjalistami z instytucji świadczących wsparcie w zakresie bezpieczeństwa, opieki, wychowania (psycholog, terapeuta, policjant, strażak, pielęgniarka),
- o konkursów, turniejów
- o rekolekcji wielkopostnych,
- o turniejów sportowych, rozgrywek międzyklasowych,
- o zajęć pozalekcyjnych, wycieczek,
- o imprez klasowych, szkolnych,
- o imprez ogólnopolskich, regionalnych i miejskich,

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Integralną częścią programu jest przygotowywany w każdym roku szkolnym harmonogram działań oraz klasowe programy wychowawczo-profilaktyczne.

CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

Szkoła posiada symbole szkolne:

1. Sztandar szkoły
2. Logo szkoły prezentuje uproszczony wizerunek oraz nazwę szkoły według dołączonego wzoru.



3. Do uroczystości szkolnych tworzących ceremoniał zalicza się święta państwowe: Dzień Flagi i Święto Konstytucji 3 Maja (2-3 maja), Dzień Edukacji Narodowej (14 października), Święto Niepodległości (11 listopada).
4. Uroczystości szkolne z udziałem sztandaru szkoły:
 - a) rozpoczęcie roku szkolnego,
 - b) ślubowanie klas pierwszych oraz pasowanie na ucznia, zakończenie roku szkolnego, pożegnanie uczniów klas szóstych,
 - c) uroczystości kościelne, regionalne lub okolicznościowe z udziałem sztandaru szkoły.
5. Uroczystości szkolne odbywają się zgodnie ze scenariuszami imprez, zatwierdzonymi przez dyrektora szkoły.

TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH

L.P	Sytuacja kryzysowa	Działania interwencyjne pracowników szkoły
1.	Nauczyciel uzyskał informację, iż uczeń używa papierosów, e-papierosów, alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan	<ul style="list-style-type: none">○ nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy○ wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły○ wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) i przekazuje im uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności; w przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem○ w toku interwencji profilaktycznej wychowawca może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym○ jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach

	odurzenia, uprawia nierząd lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji i naruszaniu prawa	<p>demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny i Nieletnich lub Policję (specjalistę ds. nieletnich)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podobnie, w sytuacji gdy szkoła wykorzystała dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, dyrektorem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich lub Policję; dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji)
2.	Nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków	<ul style="list-style-type: none"> ○ nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy ○ nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względu na jego bezpieczeństwo nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego zdrowie i życie ○ pielęgniarka (a w przypadku jej nieobecności nauczyciel) wzywa pogotowie w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pierwszej pomocy medycznej, ○ wychowawca zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły ○ jeżeli rodzice (prawni opiekunowie) odmówią odebrania dziecka ze szkoły, o pozostaniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszowi Policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły ○ dyrektor szkoły powiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice (prawni opiekunowie) ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub środków odurzających odmawiają przyścia do szkoły, a on jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób ○ w przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma prawo przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin), o fakcie umieszczenia ucznia zawiadamia się rodziców (prawnych opiekunów) oraz Sąd Rodzinny i Nieletnich ○ Jeżeli powtarzają się przypadki, że uczeń pod wpływem alkoholu lub środków odurzających znajduje się na terenie szkoły, dyrektor ma obowiązek powiadomienia o tym fakcie Policji (specjalisty ds. nieletnich)
3.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyk	<ul style="list-style-type: none"> ○ nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy ○ nauczyciel powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły ○ dyrektor szkoły wzywa Policję ○ po przyjeździe Policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące zdarzenia
4.	Nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję	<ul style="list-style-type: none"> ○ nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją

	przypominającą narkotyk	<ul style="list-style-type: none"> ○ nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji ○ nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia niezwłocznie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa ○ w przypadku, gdy uczeń – pomimo wezwania – odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy ○ jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji ○ wcześniej próbuje sam ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył tę substancję ○ nauczyciel dokumentuje całe zdarzenie, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami ○ W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, Prokuraturę lub Policję.
5.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń popełnił czyn karalny lub przestępstwo	<ul style="list-style-type: none"> ○ nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły ○ ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia ○ przekazuje sprawcę dyrektorowi szkoły (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę ○ powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia-sprawcy ○ niezwłocznie powiadamia Policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana ○ zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji
6.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń stał się ofiarą czynu karalnego lub przestępstwa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nauczyciel udziela pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń ○ Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły ○ Powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia ○ Wzywa Policję, w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa ○ Ustala okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia
7.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję lub przedmioty, które ocenia jako niebezpieczne (np. broń, materiały wybuchowe, nieznaną substancję)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie szkoły ○ Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły ○ Nauczyciel uniemożliwia dostęp osobom postronnym do tych rzeczy ○ Dyrektor szkoły natychmiast wzywa Policję
8.	Stosowanie przemocy psychicznej lub fizycznej wobec ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nauczyciel bądź inny pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy zgłasza ten fakt wychowawcy klasy. ○ Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i zgłasza ten fakt pedagogowi, a jeśli sytuacja tego wymaga dyrektorowi szkoły. ○ Wychowawca natychmiast powiadamia telefonicznie rodziców sprawcy i poszkodowanego oraz odnotowuje ten fakt w dzienniku ○ Wychowawca wpisuje sprawcy uwagę do dziennika i udziela mu upomnienia nakazując zaprzestania stosowania przemocy. ○ W przypadku powtarzania się przemocy ze strony ucznia, rodzice są

		<p>zobowiązani do zdiagnozowania przyczyn zaburzeń zachowania i objęcia dziecka specjalistyczną opieką terapeutyczną.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Jeśli brak jest współpracy ze strony rodziców, a uczeń nadal stosuje przemoc, wychowawca informuje dyrektora, który zgłasza ten fakt na Policji lub powiadamia Sąd Rodzinny.
9.	Postępowanie w przypadku niewłaściwego realizowania obowiązku szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rodzice/prawni opiekunowie są zobowiązani do zapewnienia regularnego uczęszczania ucznia na zajęcia szkole. ○ Uczniowie są zobowiązani do udziału w zajęciach edukacyjnych. ○ Bieżącą kontrolę spełniania obowiązku szkolnego prowadzą wychowawcy klas, którzy zliczają wyniki frekwencji tygodniowej i miesięcznej. ○ Nieobecność ucznia na zajęciach uzasadniają jedynie: choroba, pobyt w szpitalu, wizyty lekarskie, badania specjalistyczne, wypadki, zdarzenia losowe. ○ O przyczynach i przewidywanym czasie nieobecności ucznia rodzice/prawni opiekunowie powinni poinformować wychowawcę osobiście, telefonicznie lub pisemnie. Mogą również przekazać informacje do sekretariatu szkoły. ○ Po powrocie do szkoły uczeń ma obowiązek w ciągu 7 dni dostarczyć wychowawcy usprawiedliwienie. ○ W przypadku nieobecności ucznia trwającej 7 dni i braku jej zgłoszenia przez rodziców/prawnych opiekunów, wychowawca jest zobowiązany do podjęcia działań w celu ustalenia przyczyn nieobecności /kontakt telefoniczny lub e-mail/. ○ W razie braku reakcji ze strony rodziców/prawnych opiekunów ucznia, wychowawca wysyła rodzicom pisemne wezwanie do szkoły z podaniem konkretnego terminu spotkania, celem wyjaśnienia przyczyn nieobecności ucznia. Jednocześnie o sytuacji informuje pedagoga szkolnego. W przypadku zgłoszenia się rodziców, przypomina zasady realizacji obowiązku szkolnego i konsekwencje oraz sporządza ze spotkania notatkę. ○ O podjętych działaniach informuje dyrektora szkoły: ○ Dyrektor szkoły wysyła do rodziców/prawnych opiekunów ucznia listem poleconym za potwierdzeniem odbioru upomnienie zawierające informację, że obowiązek szkolny nie jest realizowany, wezwanie do posyłania dziecka do szkoły z wyznaczonym terminem oraz informację, że niespełnienie obowiązku szkolnego jest zagrożone skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego (art. 15 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji). ○ W przypadku braku kontaktu ze szkołą ze strony rodziców/prawnych opiekunów ucznia pedagog szkolny zwraca się z prośbą o pomoc i interwencję do instytucji wspomagających pracę szkoły (Policja – dzielnicowy, strażnik miejski, OPS, kurator, inspektor ds. nieletnich). ○ W przypadku dalszego nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły kieruje pismo do Sądu Rejonowego w Nowej Soli II Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodzinną ucznia. ○ Jeśli po upływie 7 dni, od dnia doręczenia upomnienia, uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły występuje z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.
10.	Postępowanie w przypadku stwierdzenia wagarów.	<ul style="list-style-type: none"> ○ W sytuacji, gdy wychowawca podejrzewa, że uczeń jest nieobecny w szkole z powodu wagarów natychmiast kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia. ○ Jeśli podejrzenia potwierdziły się, po przyjeździe ucznia do szkoły przeprowadza z nim rozmowę wychowawczą. ○ Wychowawca nie usprawiedliwia nieobecności ucznia, nawet w przypadku uzyskania usprawiedliwienia od rodziców. ○ W przypadku powtórzenia się sytuacji, wychowawca wprowadza procedurę postępowania wobec uczniów wagarujących: <ul style="list-style-type: none"> ✓ poinformowanie rodziców ucznia o wagarach,

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozmowa dyscyplinująca z uczniem, ✓ spisanie kontraktu, w którym uczeń zobowiązuje się do realizacji obowiązku szkolnego, ○ Jeżeli wagary powtarzają się: ✓ ponowna rozmowa z uczniem w obecności rodzica/ opiekuna prawnego, ✓ poinformowanie o dalszych konsekwencjach tzn. poinformowaniu Straży Miejskiej, ✓ skierowaniu sprawy do Sądu Rodzinnego. ○ Jeśli podjęte działania są nieskuteczne, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który informuje Straż Miejską o niezrealizowaniu obowiązku szkolnego. ○ Jeśli uczeń nadal wagaruje, dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rejonowego w Nowej Soli II Wydział Rodzinny i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.
--	--	--

EWALUACJA

Szkolny Program Profilaktyki skierowany jest do uczniów, rodziców i nauczycieli .

Realizowany będzie na wszystkich etapach edukacyjnych przez cały rok szkolny zgodnie z harmonogramem.

Ewaluacja programu będzie polegała na gromadzeniu i przetwarzaniu przez wychowawców informacji o przebiegu i skuteczności prowadzonych w klasie działań. W razie potrzeby będzie on ulegał modyfikacji.

Ocena efektywności programu będzie dokona przez Zespół Wychowawczo-Opiekuńczy na koniec każdego roku szkolnego na podstawie wniosków z ankiet przeprowadzonych z uczniami, obserwacji prowadzonych przez wychowawców, informacji zwrotnych dotyczących działań profilaktycznych, stałego monitorowania zachowań uczniów i sytuacji wychowawczej, wpisów do dzienników wychowawczych.

Skuteczność prowadzonych działań pozwolą ocenić poniższe pytania kluczowe i określone kryteria ewaluacji.

Pytania kluczowe	Kryteria ewaluacji
<ul style="list-style-type: none"> ○ Czy program profilaktyki uwzględnia przepisy prawa oświatowego? ○ Jaka jest znajomość programu wychowawczo-profilaktycznego? Czy główne założenia programu są akceptowane przez wszystkich zainteresowanych uczniów, nauczycieli i rodziców? ○ Czy i w jaki sposób są realizowane założone w programie cele? 	<p>Zgodność z obowiązującymi przepisami.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Znajomość programu wychowawczo-profilaktycznego ○ Realizacja założonych w programie celów.

<ul style="list-style-type: none"> ○ W jaki sposób program wpływa na rozwój ucznia? ○ Czy uczniowie mają podstawową wiedzę dotyczącą skutków palenia tytoniu, picia alkoholu i używania innych środków psychoaktywnych? ○ Czy uczniowie potrafią powstrzymać się od używania w/w środków? ○ Czy zmniejszyła się liczba sytuacji, w których dochodzi do bójek? ○ Czy uczniowie mają wykształconą postawę akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań ludzi, czy mają świadomość działań antydyskryminacyjnych? ○ Czy uczniowie wiedzą, jak unikać cyberprzemocy? ○ Czy uczniowie nie używają wulgaryzmów bądź używają ich mniej? ○ Czy uczniowie znają zasady zdrowego odżywiania się? ○ Czy uczniowie dbają o sprawność fizyczną ? 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Adekwatność założeń programu do potrzeb i oczekiwań. ○ Posiadanie przez uczniów wiedzy dotyczącej skutków palenia tytoniu, picia alkoholu i używania innych środków odurzających. ○ Nabycie prawidłowych postaw wobec używania środków psychoaktywnych. ○ Stosowanie przez uczniów konstruktywnych sposobów wyrażania emocji i uczuć. ○ Prezentowanie przez uczniów postawy akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań innych ludzi. Znajomość terminu antydyskryminacja. ○ Umiejętne, bezpieczne korzystanie z mediów elektronicznych. ○ Posługiwanie się przez dzieci poprawną polszczyzną. <ul style="list-style-type: none"> ○ Spożywanie przez uczniów zdrowych pokarmów. ○ Dzieci zażywają ruchu, są aktywne fizycznie
---	--

SPIS TREŚCI:

WSTĘP.....	1
WIZJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ nr 2 w KOŻUCHOWIE	3
MISJA	3
OCZEKIWANE CECHY ABSOLWENTA SZKOŁY.....	3
Strategie działań wychowawczych.....	4
ZASADY KARDYNALNE I OPERACYJNE	5
Strategie działań profilaktycznych	8
Czynniki chroniące.....	9

Czynniki ryzyka	10
Rekomendacje do działań wychowawczo-profilaktycznych.....	12
Zadania pracowników szkoły	12
HARMONOGRAM DZIAŁAŃ.....	16
CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE.....	16
TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH	17
EWALUACJA.....	20

Opracował zespół pod kierunkiem Małgorzaty Ogrodnik w składzie: Dorota Łyko, Zuzanna Badowska, Monika Świtalska, Irena Hajder